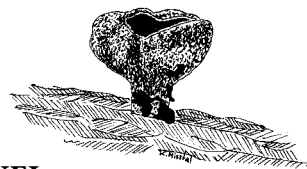

Andrzej Szczepkowski, Piotr Sołowiński, Jacek Piętka

GRZYBY PODLEGAJĄCE OCHRONIE GATUNKOWEJ NA TERENIE NADLEŚNICTWA SARNAKI

Legally protected species of fungi in the Sarnaki Forest District (eastern Poland)

ABSTRAKT: Przedstawiono wykaz i krótki opis 37 stanowisk 10 gatunków grzybów podlegających ochronie prawnej, znalezionych na terenie Nadleśnictwa Sarnaki, w latach 2006-2010.

SŁOWA KLUCZOWE: grzyby chronione, czerwona lista grzybów, Sarnaki, Lasy Państwowe.

ABSTRACT: This work presents a list and a short description of the 37 localities of 10 species of fungi under legal protection found in the Sarnaki Forest District in the years 2006-2010.

KEY WORDS: protected fungi, red list of fungi, Sarnaki, the State Forests.

Wstęp

Nadleśnictwo Sarnaki, podobnie jak zdecydowana większość nadleśnictw w Polsce, posiada bardzo skąpe dane o mykobiocie, w tym również o gatunkach prawnie chronionych, występujących na obszarach znajdujących się pod ich zarządem. Dotychczas opublikowano informacje o występowaniu na terenie Nadleśnictwa Sarnaki trzech gatunków grzybów chronionych: siedzunia sosnowego *Sparassis crispa* (Szczypielska i Ciosek 2000, Ciosek 2002), ozorka dębowego *Fistulina hepatica* (Szczepkowski 2008) i czarki austriackiej *Sarcoscypha austriaca* (Szczepkowski i Kozłowski 2009). W Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Sarnaki (Program 2005) można znaleźć informacje o występowaniu jedynie dwóch gatunków grzybów chronionych, tj. o siedzuniu sosnowym i purchawicy olbrzymiej *Langermannia gigantea*. Oznacza to, że na tak dużym obsza-

rze zarejestrowano do tej pory tylko cztery gatunki grzybów podlegających ochronie.

Celem pracy jest przedstawienie danych o nowych stanowiskach chronionych gatunków grzybów znalezionych w latach 2006-2010, głównie w północnej części Nadleśnictwa Sarnaki.

Teren badań

Nadleśnictwo Sarnaki zajmuje najbardziej wysunięty na wschód obszar województwa mazowieckiego. Od strony północnej oddziela je od województwa podlaskiego rzeka Bug, natomiast od południa graniczy z województwem lubelskim. Swoim zasięgiem terytorialnym obejmuje około 100 tys. ha powierzchni, w obrębie której mieści się cały powiat łosicki i część powiatu siedleckiego. Nadleśnictwo zarządza lasami Skarbu Państwa o powierzchni 10,4 tys. ha, w jego

zasięgu znajduje się również ok. 11,3 tys. ha lasów prywatnych. Głównym gatunkiem lasotwórczym w Nadleśnictwie Sarnaki jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, zajmująca 67% powierzchni, inne rodzaje o większym udziale, to: dąb *Quercus*, brzoza *Betula*, olsza *Alnus*, modrzew *Larix*, a tylko sporadycznie występuje świerk pospolity *Picea abies*. Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 64% siedlisk lasowych, 34% siedlisk borowych, 1% olsów i 1% łęgów i olsów jesionowych. Lesistość Nadleśnictwa wynosi 21,5% i jest niższa od lesistości województwa mazowieckiego (22,6%) oraz kraju (29,1%) (Łączyński et al. 2010, Program 2005).

Znaczna część terenów leśnych znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” i „Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego”. Ponadto w granicach Nadleśnictwa znajdują się dwa obszary europejskiej sieci Natura 2000 (Dolina Liwca i Dolina Dolnego Bugu) oraz pięć rezerwatów przyrody.

Według systemu regionalizacji fizyczno-geograficznej obszar Nadleśnictwa Sarnaki położony jest w trzech mezoregionach: Podlaski Przełom Bugu, Wysoczyzna Siedlecka i Równina Łukowska, należących do makroregionu Niziny Południowopodlaskiej (Kondracki 2002).

Metody

Niniejsze opracowanie stanowi wynik okazjonalnych obserwacji mykologicznych z okresu 2006-2007 oraz celowych poszukiwań owocników grzybów chronionych prowadzonych w północnej części Nadleśnictwa Sarnaki w sezonie 2010 r. Wszystkie stwierdzone gatunki zostały udokumentowane fotograficznie. Część materiału w postaci suchych okazów zdeponowano w Fungarium Zakładu Mikologii i Fitopatologii Leśnej SGGW w Warszawie (WAML). Nazwy gatunków grzybów podano według Wojewody (2003) i Chmiel (2006), kategorie

zagrożenia według Wojewody i Ławrynowicz (2006), a nazwy roślin za Mirkiem et al. (2002). W przypadku występowania gatunku w jednym kompleksie leśnym, za pojedyncze stanowisko przyjęto 1 oddział leśny. W zamieszczonym wykazie nie podano stanowisk grzybów chronionych wcześniej publikowanych z tego terenu oraz stanowisk znajdujących się w dokumencie Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Sarnaki (Program 2005) ze względu na brak precyzyjnych danych o ich lokalizacji.

Wykaz gatunków i stanowisk grzybów chronionych

W ostatnich latach stwierdzono 10 gatunków grzybów objętych ochroną prawną, w tym dziewięć podlegających ochronie ścisłej i jeden (błyskoporek podkorowy *Inonotus obliquus*) ochronie częściowej (Rozporządzenie 2004). Typ *Ascomycota* reprezentowało 2 przedstawicieli, a typ *Basidiomycota* – 8.

Zastosowane skróty kategorii zagrożenia gatunków: R – rzadki, V – narażony.

ASCOMYCOTA

Sarcoscypha austriaca (O. Beck ex Sacc.) Boud. – czarka austriacka

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 259d; las mieszany (sosna, dąb, brzoza); na leżących, cienkich gałęziach dębowych, na powierzchni ok. 6 m², kilkadziesiąt owocników (największe okazy miały średnicę 6,5 cm); 5.04.2010; WAML 569.

2. pow. łosicki, gm. Sarnaki, ok. wsi Chybów, las prywatny po lewej stronie drogi Chybów-Płosków; drzewostan dębowy z domieszką brzozy; na zmuszającej gałęzi dębowej, 5 owocników; 5.04.2010; WAML 568.

3. pow. łosicki, gm. Sarnaki, w pobliżu wsi Klepaczew, prywatny las („Maczuły”); podmokły las mieszany (sosna, dąb, brzoza, lesz-

czynna *Corylus avellana*); na zmurszałej gałęzi drzewa liściastego, 4 owocniki; 17.04.2010; WAML 570.

4. pow. łosicki, gm. Sarnaki, ok. 700 m za Rozwadowem, prywatny las po prawej stronie drogi Rozwadów-Mierzvice; las mieszany (brzoza, olsza, wierzba *Salix* sp.); na gałęzi wierzbowej, 3 owocniki; 23.04.2010; WAML 571.

5. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 206b, w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rezerwatu „Zabuże”; las mieszany (sosna, brzoza, dąb, grab zwyczajny *Carpinus betulus*, leszczyna pospolita, kruszyna pospolita *Frangula alnus*); na leżącej gałęzi drzewa gatunku liściastego, 1 owocnik; 2.05.2010.

Verpa bohemica (Krombh.) J. Schröt. – naparstniczka czeska – V

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, w pobliżu wsi Mierzvice Nowe; kępa drzew liściastych gra-

Fot. 1. Owocnik naparstniczki czeskiej *Verpa bohemica* (Krombh.) J. Schröt. (29.04.2010 r., fot. Piotr Sołowiński)

Fot. 1. Ascocarp of *Verpa bohemica* (Krombh.) J. Schröt. (29 April 2010, photo by Piotr Sołowiński)

nicząca z młodym samosiewem sosnowym i polem uprawnym; pod osikami *Populus tremula* (fot. 1), 7 owocników; 18.04.2010, 7.05.2010; WAML 529.

BASIDIOMYCOTA

Fistulina hepatica (Shaeff.) Fr. – ozorek dębowy – R

1. pow. łosicki, gm. Platerów, leśnictwo Kiszew, oddz. 66a; drzewostan dębowy rosnący na siedlisku lasu mieszanego świeżego; na pniach żywych dębów i na pniakach, ok. 20 owocników; 29.07.2010.

2. pow. łosicki, gm. Platerów, leśnictwo Kiszew, oddz. 164a; odnowiona powierzchnia zrębowa; na pniaku dębowym, 1 owocnik; 11.08.2010.

3. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, w pobliżu jez. Trojan; pojedyncze, stare dęby; na pniu dębu, 1 owocnik; 12.08.2010.

4. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, rezerwat „Zabuże” i jego bezpośrednie okolice, w pobliżu ścieżki dydaktycznej; na pniach żywych dębów, kilka owocników; 14.09.2010.

5. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 205g, przy ścieżce dydaktycznej; u podstawy pnia żywego dębu, 1 owocnik; 17.09.2010.

6. pow. łosicki, gm. Sarnaki, przy drodze krajowej nr 19, między miejscowościami Sarnaki i Kózki (las „Lipowiec”); prywatny las mieszany; na pniu martwego dębu, 1 owocnik; 20.09.2010.

7. pow. łosicki, gm. Platerów, leśnictwo Drażniew, oddz. 36, przy drodze Drażniew-Mężenin; drzewostan sosnowy z domieszką gat. liściastych, na pniakach żywych dębów, 3 owocniki; 23.10.2010.

8. pow. siedlecki, gm. Korczew, leśnictwo Korczew, oddz. 92h, pomnikowa aleja dębów w wieku ok. 180 lat; na pniach kilku dębów, kilkanaście owocników; 23.10.2010.

Fot. 2. Grupa owocników lakownicy żółtawej *Ganoderma lucidum* (M.A. Curtis: Fr.) P. Karst. wyrastających ze starego pniaka olszowego w leśnictwie Korczew (3.07.2007 r., fot. Jacek Piętka)

Fot. 2. *Ganoderma lucidum* (M.A. Curtis: Fr.) P. Karst. basidiomes rising from an old alder stump in the Korczew Forest Range (3 July 2007, photo by Jacek Piętka)

Fot. 3. Owocnik soplówki bukowej *Hericium coralloides* (Scop.: Fr.) Pers. na leżącej kłodzie wiązowej (24.10.2010 r., fot. Piotr Sołowiński)

Fot. 3. Basidiome of *Hericium coralloides* (Scop.: Fr.) Pers. on the lying elm log (24 Oct. 2010, photo by Piotr Sołowiński)

Ganoderma lucidum (M.A. Curtis: Fr.) P. Karst. – lakownica żółtawa – R

1. pow. siedlecki, gm. Korczew, leśnictwo Korczew, oddz. 92c; drzewostan olszowy; na pniaku olszy czarnej *Alnus glutinosa*, kilka owocników (fot. 2); 3.07.2007; WAML 275.

Geastrum quadrifidum (Pers.: Pers.) – gwiazdosz czteropromienny – R

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 18f; drzewostan świerkowy w wieku ok. 50 lat rosnący na gruncie porolnym; wzdłuż drogi leśnej, kilkanaście owocników; 3.09.2010.

Hericium coralloides (Scop.: Fr.) Pers. – sopłówka bukowa – V

1. pow. siedlecki, gm. Korczew, leśnictwo Korczew, rezerwat „Przekop”, oddz. 91i; łęg wiązowo-jesionowy (*Ficario-Ulmetum minoris*); na kłodzie złomu wiązowego *Ulmus* sp., kilkanaście owocników o średnicy od kilku do ok. 20 cm (fot. 3); 24.10.2010; WAML 567.

Inonotus obliquus (Pers.: Fr.) Pilát – błyskoperek podkorowy – R

1. pow. siedlecki, gm. Korczew, leśnictwo Korczew, oddz. 92; drzewostan olszowy; na pniu żywej olszy czarnej; 1 owocnik wegetatywny; 3.07.2007.

2. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 13, przy drodze Mierzvice-Bużka; pas brzoź w drzewostanie sosnowym rosnącym na gruntach porolnych w siedlisku lasu mieszanego wilgotnego; na pniach trzech żywych brzoź, kilka owocników wegetatywnych (fot. 4); 15.10.2010.

3. pow. łosicki, gm. Sarnaki, przy drodze Mierzvice-Bużka; las prywatny, pas przydrożnych brzoź w drzewostanie sosnowym; na dwóch żywych brzożach, 2 owocniki wegetatywne; 24.10.2010; WAML 563.

4. pow. łosicki, gm. Sarnaki, 2 km na wschód od miejscowości Bużka; las prywatny, drzewostan liściasty (dąb, olsza, brzoza); na

Fot. 4. Guzowaty owocnik wegetatywny (anamorfa) błyskoporka podkorowego *Inonotus obliquus* (Pers.: Fr.) Pilát na pniu brzozy, leśnictwo Mierzvice, oddz. 13 (15.11.2010 r., fot. Piotr Sołowiński)

Fot. 4. Knobby sterile conk (anamorf) of *Inonotus obliquus* (Pers.: Fr.) Pilát, on the birch trunk, in the Mierzvice Forest Range, section 13 (15 Nov. 2010, photo by Piotr Sołowiński)

pniach 2 żywych brzoź, 2 owocniki wegetatywne; 22.10.2010; WAML 564.

5. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 18d, g; pas brzoź w drzewostanie sosnowym rosnącym na gruntach porolnych; na pniach 3 żywych brzoź, 3 owocniki wegetatywne; 21.09.2010; WAML 565.

6. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 273c, las liściasty (grab, brzoza, dąb); na pniu żywej brzozy, 1 owocnik wegetatywny; 22.09.2010.

7. pow. łosicki, gm. Platerów, leśnictwo Drażniew, oddz. 38, przy drodze między

Fot. 5. Owocnik purchawicy olbrzymiej *Langermannia gigantea* (Batsch: Pers.) Rostk. rosnący na dawnym, osiedlowym boisku do piłki nożnej w Sarnakach (17.09.2010 r., fot. Piotr Sołowiński)

Fot. 5. Basidiome of *Langermannia gigantea* (Batsch: Pers.) Rostk. growing on the former local football field in Sarnaki (17 Sept. 2010, photo by Piotr Sołowiński)

miejscościami Drażniew i Mężenin; pas brzoź w drzewostanie sosnowym; na pniach 2 żywych brzoź, 2 owocniki wegetatywne; 23.10.2010.

Langermannia gigantea (Batsch: Pers.) Rostk. – purchawica olbrzymia

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, Sarnaki, ul. 3-go Maja, na wysokości siedziby Nadleśnictwa; skraj zadrzewienia śródpolnego, 1 owocnik; 10.08. 2006.

2. pow. siedlecki, gm. Korczew, rezerwat „Dębniak”; wielogatunkowy las liściasty z przewagą dębu szypułkowego *Quercus robur* i lipy drobnolistnej *Tilia cordata*; na ziemi wśród roślinności zielnej, 3 owocniki; 2.07.2007.

3. pow. łosicki, gm. Sarnaki, Sarnaki, ul. M. Konopnickiej 8a; dawne boisko do piłki nożnej, 2 owocniki (fot. 5); 17.09.2010.

Fot. 6. Grupa owocników sarniaka sosnowego *Sarcodon squamosus* (Schaeff.) Quél. w drzewostanie sosnowym (9.10.2010 r., fot. Piotr Sołowiński)

Fot. 6. *Sarcodon squamosus* (Schaeff.) Quél. basidiomes in a pine stand, in the Mierzvice Forest Range (9 Oct. 2010, photo by Piotr Sołowiński)

4. pow. łosicki, gm. Sarnaki, ok. wsi Mierzvice Nowe; dzikie wysypisko śmieci w dawnej piaskowni/żwirowni porośniętej młodym drzewostanem sosnowym; 1 owocnik; 11.10.2010.

5. pow. łosicki, gm. Platerów, ok. Mężeniną; łąki nad starorzeczem Bugu, kilka owocników; 19.09.2010.

6. pow. łosicki, gm. Sarnaki, obszar projektowanego rezerwatu „Trojan”, łąki otaczające jezioro Trojan, kilka owocników; 23.09.2010.

Sarcodon squamosus (Schaeff.) Quél. – sarniak sosnowy

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 9; drzewostan sosnowy z domieszką brzozy w wieku ok. 40 lat, rosnący na siedlisku boru świeżego, kilkadziesiąt owocników (fot. 6); 9.10.2010; WAML 567.

Sparassis crispa (Wulf.) Fr. – siedziun sosnowy – R

1. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 267; drzewostan sosnowo-dębowy w wieku ok. 100 lat, rosnący na siedlisku lasu mieszanego świeżego; przy pniaku sosnowym, 1 owocnik; 22.09.2010.

2. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 268; drzewostan sosnowo-dębowy w wieku ok. 100 lat rosnący na siedlisku lasu mieszanego świeżego; u podstawy sosny, 2 owocniki; 20.09.2010.

3. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 269; drzewostan sosnowy w wieku ok. 100 lat z domieszką brzozy i grabu, rosnący na siedlisku lasu mieszanego świeżego; pod sosną, 1 owocnik; 13.09.2010.

4. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Górki, oddz. 270; drzewostan sosnowo-dębowy w wieku ok. 90 lat rosnący na siedlisku lasu mieszanego świeżego; u podstawy sosny, 1 owocnik; 22.09.2010.

5. pow. łosicki, gm. Sarnaki, leśnictwo Mierzvice, oddz. 206a, w pobliżu ścieżki dydaktycznej; drzewostan sosnowo-dębowy w

wieku ok. 110 lat, rosnący na siedlisku boru świeżego; pod sosną ze spałą żywicarską, 1 owocnik; 14.09.2010.

6. pow. łosicki, gm. Sarnaki, ok. m. Klepaczew, w pobliżu linii gazociągu; drzewostan sosnowy; u podstawy starej sosny; 1 owocnik, 17.09.2010.

Podsumowanie

W pracy przedstawiono 10 gatunków grzybów chronionych, stwierdzonych na 37 miejscach, w północnej części Nadleśnictwa Sarnaki, w latach 2006-2010. Informacje o sześciu gatunkach grzybów (*Ganoderma lucidum*, *Gastrum quadrifidum*, *Hericium coralloides*, *Sarcodon squamosus*, *Verpa bohemica* i *Inonotus obliquus*) są pierwszymi danymi o występowaniu tych taksonów na tym obszarze. Wśród wykazanych taksonów 7 znajduje się na krajowej czerwonej liście grzybów w kategoriach zagrożenia: V (narażone) – 2 gatunki i R (rzadkie) – 5 gatunków. Najwięcej lokalizacji stwierdzono dla *Fistulina hepatica* i *Inonotus obliquus*, odpowiednio 8 i 7; nieco mniej (po 5-6 miejsc występowania) odnotowano dla *Langermannia gigantea*, *Sparassis crispa* i *Sarcoscypha austriaca*, a tylko po jednym stanowisku posiada *Ganoderma lucidum*, *Gastrum quadrifidum*, *Hericium coralloides*, *Sarcodon squamosus* i *Verpa bohemica*. Zdecydowana większość stanowisk (26) znajduje się w lasach gospodarczych i na gruntach leśnych Nadleśnictwa Sarnaki, 9 – w lasach prywatnych oraz 2 – na terenach zurbanizowanych. Trzy gatunki (*L. gigantea*, *H. coralloides*, *S. austriaca*,) zlokalizowano w 3 rezerwach przyrody lub w bezpośredniej bliskości ich granicy („Dębniak”, „Przekop”, „Zabuże”), jedno stanowisko (*L. gigantea*) w projektowanym rezerwacie („Trojan”) i jedno (*F. hepatica*) na dębach pomnikowej alei.

Najbardziej zagrożonym spośród wykazanych gatunków grzybów chronionych na terenie Nadleśnictwa Sarnaki wydaje się być

sarniak sosnowy *S. squamosus*. Owocniki tego grzyba są intensywnie zbierane przez miejscową ludność, co prowadzi do wydeptywania i niszczenia ściółki, a to z kolei może negatywnie wpłynąć na stan grzybni.

Odnalezienie stanowisk 6 gatunków grzybów dotychczas niepodawanych z omawianego obszaru oraz wykazanie nowych lokalizacji dla kolejnych 4 gatunków, wcześniej publikowanych z tego terenu, poszerza wiedzę o grupie grzybów chronionych w tym regionie. Mamy nadzieję, iż nasza praca przyczyni się do wzmocnienia działań ochronnych na terenie Nadleśnictwa Sarna-

ki w stosunku do stwierdzonych gatunków grzybów.

Podziękowania

Autorzy serdecznie dziękują panu mgr. inż. Sławomirowi Trąbce – Nadleśniczemu Nadleśnictwa Sarnaki – za udostępnienie opracowań i materiałów źródłowych, panu Markowi Charkiewiczowi za informacje o stanowisku *Langermannia gigantea* i *Sparassis crispa*, a także recenzentowi za cenne uwagi.

LITERATURA

- CHMIEL M.A. 2006 Checklist of Polish larger Ascomycetes. In: MIREK Z. (Ed.). Biodiversity of Poland. Vol. 8, W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- CIOSEK M. 2002. Szmaciak gałęzisty na terenach nadbużańskich. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 58(6): 91–92.
- KONDRACKI J. 2002. Geografia regionalna Polski. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- ŁĄCZYŃSKI A., BUDNA E., GRZYBOWSKA L. 2010. Leśnictwo 2010. Informacje i opracowania statystyczne. GUS, Warszawa.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A., ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland. A checklist. In: MIREK Z. (Ed.). Biodiversity of Poland. Vol. 1, W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- PROGRAM OCHRONY PRZYRODY dla Nadleśnictwa Sarnaki na okres 01.01.2005-31.12.2014. 2005. Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie, Lublin.
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną. *Dz.U.* 04.168.1765 z dnia 28 lipca 2004 r.
- SZCZEPKOWSKI A. 2008. Stanowiska ozorka dębowego *Fistulina hepatica* (Schaeff.) With. w środkowo-wschodniej Polsce. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 64(4): 97–109.
- SZCZEPKOWSKI A., KOZŁOWSKI M. 2009. Stanowiska czarki austriackiej *Sarcoscypha austriaca* (O. Beck ex Sacc.) Boud. w środkowo-wschodniej Polsce. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 65 (2): 141–148.
- SZCZYGIELSKA M., CIOSEK M. 2000. Szmaciak gałęzisty *Sparassis crispa* w środkowo-wschodniej Polsce. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 56(4): 83–86.
- WOJEWODA W. 2003. Checklist of Polish larger Basidiomycetes. In: MIREK Z. (Ed.). Biodiversity of Poland. Vol. 7. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- WOJEWODA W., ŁAWRYNOWICZ M. 2006. Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. In: MIREK Z., ZARZYCKI K., WOJEWODA W., SZELĄG Z. (Eds.). Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN. Kraków: 53–70.

Summary

A list and a short description of the 37 localities of 10 species of fungi under legal protection found in the Sarnaki Forest District in the years 2006-2010 have been presented. Information about the six species of fungi from this area (*Ganoderma lucidum*, *Geastrum quadrifidum*, *Hericium coralloides*, *Sarcodon squamosus*, *Verpa bohemica* and *Inonotus obliquus*) has been published for the first time.

Adresy autorów:

Andrzej Szczepkowski
Jacek Piętka
Zakład Mikologii i Fitopatologii Leśnej
Katedra Ochrony Lasu i Ekologii
Wydział Leśny SGGW
ul. Nowoursynowska 159
02-776 Warszawa
e-mail: andrzej_szczepkowski@sggw.pl;
e-mail: jacek_pietka@sggw.pl

Piotr Sołowiński
08-220 Sarnaki
ul. M. Konopnickiej 8A/9
e-mail: Piotr.solowinski@gmail.com